



# *Europa*

## — et værk af Marie Kølbæk Iversen

Marie Kølbæk Iversen | [Europa](#) | 2016 | 10 tryk på 5 dobbeltsidede ark og et signeret og nummereret kolofonark i specialfremstillet mappe | Teknik: Serigrafi med ultramarint pigment | Papirformat: 29,6 × 42 cm | Papir: Arjo Wiggins Rives BFK, velin/hvidt, 300 gram | Tryk: Officin, København | Grafisk design: Louise Hold Sidenius | Oplag: 400

Efter at have ledt det meste af etagen igennem, vender Peter Pál Pelbart tilbage med et stykke kridt i hånden. Han tegner et V på tavlen, og under V'et tegner han en streg. Som et væltet K møder stregen V'et i dets knæk, og jeg tager noter, mens han taler om ›memória‹ – hukommelsen – som en af tre repetitionsformer i Gilles Deleuzes »Différence et répétition«: Hukommelsen, og dermed fortiden, er samtidig med enhver nutid som en grundbetingelse. Nutiden er det, der passerer. Fortiden er det, der er.

Under ›nutiden‹ laver Pelbart en Tuborgklamme og skriver ›o atual‹ – det aktuelle – og så placerer han dette aktuelle under stregen ved punktet, hvor den møder V'et. Under fortidens Tuborgklamme skriver han ›o virtual‹, og det putter han op i V'et. Han fortsætter: »Enhver nutid er en sammentrækning af alle mulige tider og fortider – af tid i sin helhed. Det individuelle Jeg er en hukommelsesbaseret verden i sig selv, og dermed et punkt af virtualitet i det aktuelle; hukommelsen ligger til grund for repræsentationen, og ethvert minde er en realisering af fortiden i nutiden«...

Ventilatorerne snurrer i tropeaftenen og recirkulerer den tørre, varme, støvede luft. Det har ikke regnet i en måned, og luften river i lungerne – selv her på universitetets femte sal, hvor vi er samlet til Núcleo de Estudos da Subjetividade denne onsdag tre dage efter søndagens parlamentariske kup. Brasiliens unge demokrati skælver. »Tchau querida,« siger chauvinistiske kupmagere til landets første kvindelige præsident – »farvel søde«.

Jeg har været i Brasilien i tre ud af 12 måneder, og for mig er her stadig sanseligt nyt. De vilde og smukke planter. São Paulos beton. Kroppens permeabilitet: Jeg sveder og stikkes af myg. Jeg flyder ud i landskabet og bliver en del af det på biologisk niveau. Den fortid, der med kuppet melder sig på politisk niveau, udspiller sig i en aktualitet, som jeg for første gang er del af. Det minde, der trænger sig på, er ikke mit, men det udfolder sig i en aktualitet, der midlertidigt er min. At minder er projektioner af fortid på en selvstændig



Marie Kølbæk Iversen |  
**Europa** | 2016

aktualitet er meget tydeligt for mig her. Jeg er en lampe, der lyser på nyt terræn: Jeg forsøger at læse det gennem mine associationer, men det er tydeligt, at det er fremmed stof. Det skiller, eller jeg skiller det; jeg ved, at jeg er fremmed stof. Sådan er det altid, også med det, vi kender godt. Den geografiske forskydning gør det blot åbenlyst: Jeg ved ikke, hvad jeg taler om, men associationerne er en måde at skue det uvisse henover skulderen på mig selv. En umulig, men trykthedsgivende tilnærmelse.

Jeg har brugt en stor del af mine første tre måneder i São Paulo på at producere en serie collager til Den Danske Radeerforening baseret på installationen *Mirror Therapy*, som jeg viste for første gang i 2015. Projektet startede med en formel idé om at skære en sten i skiver og spejle de enkelte skiver i hinanden. Herefter kom idéen om at projicere denne billeddannelse – at skære skiverne i dias-størrelse og placere dem i en række diasprojektorer. Ved at spejlvende hvert andet dias opstod netop et spejlingsmønster, der samlede den ituskårne sten til en ny immateriel helhed. Det fik mig til at tænke på spejlbehandling – mirror therapy – som er en behandlingsform til lindring af fantomsmerter. Ved placere et spejl langs kroppens symmetriakse og spejle den raske kropsdel i den amputeredes sted får patienten kognitiv adgang til den amputerede legemsdel. Spejlingsakten restaurerer ikke en tabt helhed, men skaber via spejlets virtualitet en ny helhed, der inkorporerer traumet i kroppen hinsides lemlæstelsen. Det gælder for *Mirror Therapy* som behandlingsform og som installation, at det virtuelle bliver en del af den biologiske krop og dens fremskrift i verden.

Titlen førte mig til mit stenmateriale: Spejlbehandling er en nyere behandlingsform, der især har fundet anvendelse i behandlingen af vestlige veteraner fra krigen i Afghanistan. Min sten skulle derfor være fra Afghanistan, og min research førte mig frem til halvædelstenen lapis

lazuli, der i flere tusind år på grund af sin klare blå farve har været brugt til dekoration i Asien. Fra middelalderen er den endvidere blevet importeret til Europa i finformalet form af ultramarint pigment: *ultra marin* – farven fra landet hinsides havet, som i flere århundreder spillede en hovedrolle i europæisk malerkunst, indtil Jean-Baptiste Guimet i 1826 opfandt et syntetisk alternativ.

Fordi dias-installationen projicerer den faktiske sten, er den ikke en repræsentation og ikke et minde. Den er materiel aktualitet, der aktiverer V'ets knæk – ›o virtual no atualidade‹ – i kunststrømmet. Dermed åbner den for et associationsrum, der kan afsøges på tværs af historiske, geopolitiske og kunstneriske skel. Ikke som værkets betydning eller mening, men som mulige læsninger. Mine collager er ét bud på en læsning.

*Marie Kølbæk Iversen, april 2016*

## Kære medlemmer

Foreningens bestyrelse er stolte af, at kunne præsentere jer for den aktuelle udgivelse, der er skabt af billedkunstneren Marie Kølbæk Iversen (f. 1981). Udgivelsen består af 10 tryk på 5 dobbeltsidede ark og et signeret og nummereret kolofonark, i specialfremstillet mappe. Værket er trykt i serigrافي med ultramarin pigment hos Officin i København af Louise Hold Sidenius.

Værket bærer titlen *Europa* og er dannet ud fra den forståelsesramme, som Marie Kølbæk Iversen afdækkede med installationen *Mirror Therapy* (2015). Grundpræmissen er, som den kunsthistoriske lære, at nutiden er det lærred, hvorpå fortiden projiceres og med projektionen opstår repræsentation. I værket *Mirror Therapy* forsøger Marie Kølbæk Iversen at arbejde sig fri af repræsentation for at nå frem til et sted, hvor hun frit kan lade associationsrækker skabe motiver af aktualitet. Med installationen skabtes det forståelsesmæssige rum, hvor af tid og sted løsrevne fragmenter kan sættes i spil på et nyt præmis.

Det er netop, hvad der folder sig ud i form af collagerne i værket *Europa*. Her er helheder splittet og fragmenter samlet til nye billeder, og det bliver tydeligt, hvorledes cirkulation, genkomst og spejling er mekanismer, der antænder de associationsrækker, hvori aktualitet manifesterer sig som betydninger. Gentagelse i nye sammenhænge, spejling på nye flader, sammenknytning af ny helhed – 10 motiver, fem ark, ét værk.

I Afghanistan findes vor tids fysiske slagmark, hvor aktuelle fantomsmerter påføres, og her findes også den konkrete fortid som stenen lapis lazuli repræsenterer. I Afghanistan såvel som i Marie Kølbæk Iversens motiver i værket *Europa* knyttes således også den politiske virkelighed til kunsthistorien. Titlen *Europa* angiver perspektivet – det er den vestlige verdens fantomsmerter, der er til behandling. Ikoniske værker fra kunsthistorien sættes i spil: ›Pigen med perleøringen‹ af Johannes Vermeer (ca. 1665), ›Cosaks‹ af Wassily Kandinsky (1910-11) og klip fra Yves Klein's ›blå revolution‹, hvor kvindekroppen både er objekt, redskab og udsagn (1958-60).

Dette billedmateriale er sat sammen med motiver fra Afghanistan: urbanitet, landkort og landskab samt amputerede, sårede eller døde kroppe. En ny helhed opstår på papirets tomme og neutrale hvide baggrund. Den perfekte kvindelige skønhed forenes med amputerede og døde mandekroppe, og man kan måske tale om, at vi har hukommelsesmæssige fantomsmerter, huller, som stoppes når motiver knyttes sammen til nye billeder, nye helheder, nye betydninger og forståelser.

Værket *Europa* er således på sin vis fortættet af informationer i form af kunsthistoriske, politiske og geografiske referencer. Men med den stemning af tilfældighed, der også gør sig gældende tømmes billederne på sin vis for information, udklippenes oprindelige betydning forsvinder til fordel for *billeder*. Marie Kølbæk Iversen lader os se motiverne igen, som brikker i et spil. Men i disse billeder af aktualitet er der også et fravær,



Marie Kølbæk Iversen |  
**Mirror Therapy** | 2015

fraklip, der gør det umuligt at overskue helheden.

Tilfældighed, til- og fravalg gør sig også gældende for alle, som er så heldige at modtage værket *Europa*; for hvordan skal man håndtere udgivelsen?. Skal trykkene indrammes så mindst halvdelen af billederne dermed holdes skjult?. Eller skal arkene ligge fremme så man kan bladre i dem på bogens vilkår?. Dette iboende dilemma gør den amputerede helhed til et vilkår. Således, og med disse individuelle valg, vil det i Marie Kølbæk Iversens praksis allestedsnærværende *aktuelle* også følge dette værk.

Marie Kølbæk Iversen er uddannet fra Det Kongelige Danske Kunstakademi i København (2008) og har blandt andet udstillet i Geneve, London, Tallinn, og lokalt på Brandt's, Charlottenborg, Fotografisk Center, IMO, Overgaden og SDU.

*Kristina Ask, maj 2016*

## Medlemstilbud

Vi tilbyder jer samtidig med fremsendelsen af værket af Marie Kølbæk Iversen muligheden for at erhverve et værk af 3 kvindelige kunstnere, der hver på deres måde har påkaldt sig opmærksomhed, fra foreningens arkiv af tidligere udgivelser.



503 | Kirstine Roepsdorff | **Loup Loup – Awaiting the Tunder** | 2001 | 50 × 70 cm | Blyant og glimmer på hvidt karton | Kr. 4.000



525 | Astrid Svangreen | **processen den botaniska trädgården en dag i maj** | 2013 | 50 × 50 cm | Tekstil og serigrafi | Oplag: 420 | Kr. 1.000



526 | Ester Fleckner | **Argumenter for begær** | 2013 | 47 × 38 cm | Træsnit | Oplag: 28 | Kr. 800

Det drejer sig om originale papirarbejder af Kirstine Roepsdorff, der er valgt til at repræsentere Danmark næste år ved den prestigefyldte Venedig Biennale; et serigraf på tekstil af Astrid Svangreen, der netop har afsluttet sin meget roste udstilling *amongst all sorts of colours, venus hair, and a day of thirst, a sleeping jellyfish, it is the memory place*, på Tranen i København og et træsnit af Ester Fleckner, der tidligere i år viste den ikke mindre roste udstilling *A closet does not connect under the bed*, på Overgaden i København. Alle værker er signeret af kunstnerne.

### Bestilling

Værkerne kan bestilles hos foreningens kasserer Christian Foghmar, Dr. Tværgade 28, 2.tv. 1302 København K. Tlf. 41 40 39 29. E-mail:

[mail@dendanskeradeerforening.dk](mailto:mail@dendanskeradeerforening.dk)

Bestillinger noteres i den rækkefølge de modtages og fremsendes, når betalingen er modtaget (ekspeditionsgebyr kr. 60).

De tilbudte værker kan ses, før eventuelt køb, ved henvendelse til foreningens formand Niels Starck, Nyvej 12A, 4.tv., 1851 Frederiksberg C. Tlf. 21 79 33 26. E-mail: [nielsstarck@gmail.com](mailto:nielsstarck@gmail.com).

### Den Danske Radeerforening

Foreningens formål er at udbrede kendskabet til, og interessen for grafisk billedkunst, samt de tilgrænsende billedkunstformer. Dette søges først og fremmest opnået ved udgivelsen af værker af væsentlige nutidskunstnere, fortrinsvis på et tidligt tidspunkt i deres karriere, hvor vi med udgivelsen kan være med til at præsentere kunstneren for et større publikum. Hver udgivelse ledsages af bladet *Medlemsnyt* hvori vi informerer om udgivelserne, kunstnerne bagved, og om foreningens virke i øvrigt. Foreningen arrangerer – ved særlige lejligheder – udstillinger med egne udgivelser.

### Foreningens ledelse

Foreningen ledes af en ulønnet bestyrelse på 7 medlemmer, som er: Kristina Ask, billedkunstner; Henriette Bretton-Meyer, kunsthistoriker; Christian Foghmar, cand.

mag.; Birgitte Anderberg, kunsthistoriker; Nils Erik Gjerdevik, billedkunstner; Ane Mette Ruge, billedkunstner og Niels Starck, arkitekt (formand).

### Medlemsskab

Et medlemskab koster kun 520 kr. årligt. For dette beløb modtager man to årlige udgivelser som fremsendes portofrit henholdsvis i maj og november måned sammen med foreningens blad *Medlemsnyt*. Bladet indeholder omtaler af de aktuelle nyudgivelser og endvidere, i de fleste tilfælde, tilbud om erhvervelse af evt. resteksemplarer af foreningens tidligere udgivelser.

Medlemsudgivelserne trykkes i et oplag på 400 der således udgør det maximale antal medlemmer i foreningen. Der optager for tiden ikke nye medlemmer men det er muligt at blive skrevet op på ventelisten. Henvendelse herom, om kontingentbetaling, evt. manglende modtagelse af en udgivelse og lign., sker til foreningens kasserer Christian Foghmar, Dr. Tværgade 28, 2.tv. 1302 København K. Tlf. 41 40 39 29. E-mail: [mail@dendanskeradeerforening.dk](mailto:mail@dendanskeradeerforening.dk) eller eventuelt til formanden: Niels Starck, Nyvej 12A, 4.tv., 1851 Frederiksberg C. Tlf. 21 79 33 26. E-mail: [nielsstarck@gmail.com](mailto:nielsstarck@gmail.com)

### [www.dendanskeradeerforening.dk](http://www.dendanskeradeerforening.dk)

Vi henleder opmærksomheden på foreningens hjemmeside, hvor medlemmer – og andre interesserede – kan finde oplysninger om foreningen og dens virke. Her kan der også ses afbildninger, og omtale, af et stort antal af de tidligere udgivne grafiske- og fotografiske værker, originale papirarbejder og bøger mv. Her findes også oplysninger om Arthur Køpckes Mindefond, som er stiftet af foreningen i 1982.

Foreningen har også en facebook side som vi benytter til at poste foto af udgivelsernes tilblivelse og lign. Det er også muligt at benytte denne side til at kommunikere med foreningen – eksempelvis om foreningens udgivelser, hvilket I er meget velkomne til.